

26.3.2024

ARBETSDOKUMENT

om förslaget till direktiv om fastställande av harmoniserade krav på den inre marknaden vad gäller transparens kring intesserepresentation för tredjeländers räkning och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937

Utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd

Föredragande: Pablo Arias Echeverría

Kommissionens förslag och det inledande förberedande arbetet i IMCO-utskottet

1. Kommissionen antog förslaget till direktiv om fastställande av harmoniserade krav på den inre marknaden vad gäller transparens kring intresserepresentation för tredjeländers räkning och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 (2023/0463 (COD)) av den 12 december 2023 som en del av paketet för försvar av demokratin. Denna lagstiftningsakt syftar till att bidra till en väl fungerande inre marknad genom att fastställa harmoniserade krav för intresserepresentationsverksamhet som utförs för tredjeländers räkning. Det är verksamhet som bedrivs i syfte att påverka utvecklingen, utformningen eller genomförandet av politik eller lagstiftning eller offentliga beslutsprocesser i EU.
2. Förslaget hänvisades till IMCO-utskottet och en första debatt hölls den 20 mars 2024, under vilken kommissionen presenterade initiativet. Kommissionen lyfte fram de viktigaste punkterna och betonade att förslaget skulle öka insynen gällande intresserepresentationsverksamhet, särskilt när det gäller uppgifter om de enheter som tillhandahåller intresserepresentation, deras finansiering och de enheter i tredjeländer för vars räkning verksamheten utförs.
3. Syftet med detta dokument är att presentera de vägledande principer som föredragande för förslaget följer och som återges nedan, mot bakgrund av det kommande arbetet med detta viktiga ärende.

Den nuvarande situationen när det gäller intresserepresentationsverksamheter för tredjeländers räkning i Europeiska unionen

4. EU och dess medlemsstater står inför **stora utmaningar** när det gäller intresserepresentationsverksamheter som bedrivs för tredjeländers räkning.
5. För närvarande finns det en tydlig fragmentering av den inre marknaden på detta område och majoriteten av medlemsstaterna reglerar tillhandahållandet av tjänster för intresserepresentationsverksamheter, även för tredjeländers räkning. Detta skapar **ojämlika villkor**, vilket leder till högre kostnader och svårigheter för intresserepresentation i vissa länder jämfört med andra. Den rättsliga grunden för förslaget är därför **artikel 114 i EUF-fördraget**, vilket möjliggör en harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning som för närvarande utgör ett hinder för en av de grundläggande friheterna på den inre marknaden. På så sätt undviker man en fragmenterad lagstiftning.
6. Dessutom kan den utbredda spridningen av felaktig information, som sker både på digitala plattformar och traditionella mediekanaler, direkt tillskrivas **utländska enheters ingripande**. Vissa av dessa enheter strävar efter att undergräva våra grundläggande värden och principer och samtidigt utöva inflytande över våra demokratiska processer och institutioner.
7. Detta utgör ett direkt angrepp på de **grundläggande principerna** i vår union och undergräver våra grundläggande värden integritet. För att ta itu med dessa utmaningar har kommissionen lagt fram detta **förslag**.
8. Som en uppföljning av EU:s handlingsplan för demokrati syftar detta initiativ till att öka allmänhetens förtroende för demokratiska institutioner genom att säkerställa insyn

i intresserepresentation för tredjeländer. Dess fokus är därför inte att förbjuda någon typ av verksamhet eller ta itu med brottslighet, såsom penningtvätt, utan att öka insynen och ansvarsskyldigheten när det gäller intresserepresentation.

9. Detta förslag syftar också till att förbättra den inre marknadens funktion och komplettera befintlig lagstiftning om tillhandahållande av tjänster och transparens, såsom **förordningen om transparens och inriktning när det gäller politisk reklam** och **förordningen om digitala tjänster**. Vi kan dock inte heller bortse från ett annat viktigt mål i detta förslag, nämligen att skydda våra demokratier mot utländsk inblandning.
10. Utländsk inblandning i våra politiska beslutsprocesser och demokratier är oacceptabelt. Parlamentets resolution **”Russiagate: anklagelser om rysk inblandning i de demokratiska processerna i Europeiska unionen”** är ett exempel på hur tredjeländer försöker påverka och manipulera europeiska demokratier. Denna resolution hänvisar särskilt till vad som hände i **Katalonien** och uttrycker verkliga farhågor om integriteten i våra demokratiska värden. De påvisade förbindelserna mellan den katalanska regeringen, tredjeländers sändebud, partier och politiker, i kombination med storskaliga desinformationskampanjer, är ett exempel på utländsk inblandning i separatistrelser. Dessa handlingar ingår i en bredare strategi som syftar till att destabilisera den nationella och europeiska demokratin genom direkta kontakter med den katalanska regeringen. Allvarliga handlingar som hotar den europeiska livsstilen och våra demokratiska värden måste hanteras och bör under inga omständigheter beviljas amnesti.
11. **Andra exempel** på utländsk inblandning lyfts fram i rapporten från INGE-utskottets särskilda rapport där Qatar, Kina och Venezuela nämns. Dessa länder har tillsammans investerat över 259 miljoner euro i 33 länder i syfte att påverka deras demokratiska processer.
12. I detta sammanhang, måste EU **återupprätta medborgarnas förlorade förtroende** och tillit genom att öka insynen i sitt beslutsfattande och sin handlingsförmåga. Det är vad detta förslag bidrar till.

Utmaningar när det gäller intresserepresentationsverksamheter för tredjeländers räkning i Europeiska unionen

13. När det gäller intresserepresentationsverksamheter som bedrivs för tredjeländers räkning, särskilt länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), finns det betydande **hinder på EU:s inre marknad** på grund av de olika regelverken i medlemsstaterna.
14. Detta fragmenterade regelverk stör inte bara den inre marknaden och skapar ojämlika villkor, utan riskerar också att tredjelandsaktörer **undviker transparenskrav** och påverkar EU:s beslutsfattande på ett förtäckt sätt.
15. En annan identifierad utmaning är den **okända omfattningen av**, trenderna vad gäller och de aktörer som deltar i intresserepresentationsverksamheter som utförs för tredjeländers räkning. Trots tecken som tyder på en ökning av utländsk inblandning förblir omfattningen av sådan verksamhet till stor del dold på grund av oregelbunden datainsamling, brist på transparens, oregelbundenheter i lagstiftningen och utmaningar vid insamling av uppgifter. Tredjeländer kan utnyttja en sådan brist på information och på så

sätt påverka de demokratiska processerna och urholka medborgarnas förtroende för institutionerna.

16. Kommissionens förslag tar itu med dessa utmaningar. **Den praktiska tillämpningen är dock fortfarande oklar** på grund av bristen på tydliga definitioner av förslagets tillämpningsområde.
17. Denna brist på tydlighet omfattar även de **typer av verksamheter** som kommer att omfattas av tillämpningsområdet, vilket också kräver ytterligare klargöranden. Tillämpningsområdet inom värdekedjan bör också klargöras, liksom i vilken utsträckning organisationer som får finansiering från tredjeländers regeringar (regelbundet eller för särskild verksamhet) omfattas.
18. Förslaget ökar också avsevärt de berörda enheternas administrativa bördor och rapporteringsskyldigheter, inbegripet registerföring av information och tillhandahållande av information till nationella myndigheter och EU-institutioner. Dessa skyldigheter kan vara betungande för små och medelstora företag, som ofta saknar de resurser som krävs för att till fullo uppfylla kraven.
19. Dessutom kommer de nationella myndigheterna också att behöva utföra nya uppgifter och ställas inför större administrativa bördor, vilket kan kräva en effektivisering, särskilt när det gäller samarbetet med EU:s institutioner och organ.

En tänkbar väg framåt

20. Hanteringen av dessa utmaningar måste **samordnas på europeisk nivå** för att säkerställa att våra värden upprätthålls och att det råder öppenhet när tredjeländer uttrycker olika åsikter.
21. Vi måste fastställa tydliga regler, med hänsyn till **befintliga nationella regler**, som säkerställer rättvis konkurrens för alla berörda parter.
22. Svaret på utländsk inblandning i demokratiska processer måste bygga på **principen om öppenhet**.
23. Direktivet bör dock innehålla avskräckande åtgärder som förhindrar de som representerar tredjelandsintressen i EU från att inte följa de nya reglerna. Dessa åtgärder är nödvändiga för att säkerställa efterlevnad och för att motverka försök till olämpligt inflytande eller inblandning.
24. Dessa åtgärder kan omfatta skärpta sanktioner, t.ex. genom att höja det högsta bötesbelopp som för närvarande föreskrivs i förslaget eller genom att överväga möjligheten att **förbjuda vissa aktörer** som bevisligen vid flera tillfällen inte fullgjort dessa skyldigheter, alternativt bägge delar.
25. Dessutom måste vi säkerställa ett korrekt och noggrant **genomförande**. Först måste man tydligt definiera direktivets tillämpningsområde och specificera vem som omfattas av det. Förslagets tillämpningsområde bör uttryckligen beskriva verksamheter som lobbyverksamhet, finansiering av politiska kampanjer och andra former av agerande som strävar efter att påverka.

26. Det är viktigt att tydligt definiera tillämpningsområdet för att förhindra att åtgärderna **kringgås**. Detta kommer att bidra till att förhindra försök att kringgå åtgärderna genom att utnyttja kryphål eller gråzoner.
27. Vi måste säkerställa att **alla enheter som agerar på uppdrag av utländska regeringar** och representerar deras intresse i EU omfattas av detta direktivs tillämpningsområde, oavsett vilken typ av verksamhet de bedriver.
28. Det är också nödvändigt att definiera **särskild representationsverksamhet** som omfattas av tillämpningsområdet för att förhindra kringgående och säkerställa rättslig klarhet.
29. Bördor för företag, särskilt små och medelstora företag, måste också beaktas. Direktivet bör innehålla åtgärder för att underlätta efterlevnaden av skyldigheterna för **små och medelstora företag** och säkerställa att deras administrativa börda minimeras.
30. Dessutom är det också nödvändigt att **förbättra och effektivisera samarbetet** mellan nationella myndigheter och EU-organ.
31. Detta är en allvarlig fråga som kräver att det antas tydliga och effektiva åtgärder som är både **genomförbara och praktiska** och som fungerar som ett enhetligt svar för att skydda EU:s grundläggande värden.
32. Föredraganden anser därför att ett snabbt antagande av dem är avgörande och uppmuntrar nästa parlament att prioritera detta förslag.